

Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2022

Noordoostpolder

Flevoland

De Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2022

De Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen is een landelijk vragenlijstonderzoek naar de gezondheid, het welzijn en de leefgewoonten onder inwoners van 18 jaar en ouder in Nederland. GGD'en voeren dit onderzoek elke vier jaar uit, samen met het RIVM, CBS en GGD GHOR Nederland. Dat doen zij in opdracht van de gemeente. Gemeenten zijn verplicht iedere vier jaar de gezondheidssituatie van inwoners in kaart te brengen.

Bij rampen en crises is het extra belangrijk om de gezondheidssituatie te volgen. De coronapandemie is daar een voorbeeld van. In het najaar van 2022 is er een extra meting uitgevoerd: de Corona Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2022. Deze meting volgde twee jaar na de laatste meting in 2020 en vier maanden na afschaffing van de laatste coronamaatregel.

In heel Nederland werden ruim een miljoen mensen uitgenodigd om een vragenlijst in te vullen; 34% van hen deed mee. De resultaten van het onderzoek vormen een belangrijke basis voor de invulling en ontwikkeling van het lokale gezondheidsbeleid. Zo kan bijvoorbeeld blijken dat er meer hulp nodig is voor bepaalde groepen inwoners of dat er extra voorzieningen nodig zijn in een bepaald gebied.

Netwerk GOR (Gezondheidsonderzoek bij Rampen)

De GGD'en voeren de Corona Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2022 uit in het kader van de Integrale Gezondheidsmonitor COVID-19. Hierbij wordt samengewerkt met GGD GHOR Nederland, het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), het Nivel en ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum, samen met [Netwerk GOR](#).

Het onderzoek is bedoeld om de fysieke en mentale gezondheidseffecten als gevolg van de coronapandemie onder de Nederlandse bevolking inzichtelijk te maken.

ZonMw is namens het ministerie van VWS opdrachtgever van de monitor.

Inhoudsopgave

Leeswijzer	4
Kernboodschappen	5
Algemene gezondheid.....	6
Lichamelijk functioneren	7
Overgewicht, bewegen en sporten	8
Alcoholgebruik en roken.....	9
Mentale gezondheid.....	10
Stress en veerkracht.....	11
Eenzaamheid en emotionele steun.....	12
Mantelzorg of vrijwilligerswerk	13
Geluidhinder en slaapverstoring	14
Gezondheidsklachten tijdens de coronapandemie	15
Gevolgen coronaperiode	16
Inkomen en rondkomen.....	17
Achtergrondkenmerken	18

Leeswijzer

Dit rapport beschrijft de belangrijkste resultaten van de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2022 voor Noordoostpolder. Het rapport is opgedeeld in verschillende thema's. Per thema wordt beschreven hoe de situatie in 2022 was in de gemeente. Waar mogelijk en relevant wordt ook beschreven:

- Hoe de situatie zich heeft ontwikkeld over de tijd;
- Of er verschillen zijn tussen groepen inwoners;
- Of er verschillen zijn met de regio GGD Flevoland en met Nederland.

Een volledig overzicht van de resultaten is terug te vinden in de tabellenboeken op www.eengezonderflevoland.nl.

- De doelgroep van het onderzoek zijn personen van 18 jaar en ouder in Nederland wonen. Het CBS selecteert willekeurig personen uit de Basisregistratie Personen (BRP) die worden uitgenodigd voor deelname aan de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2022. Dit noemen we een steekproef. De geselecteerde personen vormen samen een doorsnee van de Nederlandse bevolking.
- Om de resultaten zo representatief mogelijk te laten zijn voor de inwoners van de gemeente, zijn de resultaten gewogen. Dit houdt in dat meer gewicht is gegeven aan de antwoorden van groepen inwoners die verhoudingsgewijs weinig meededen aan het onderzoek. Er is minder gewicht gegeven aan de antwoorden van groepen inwoners die verhoudingsgewijs vaker meededen aan het onderzoek.
- Om de betrouwbaarheid van de resultaten en de privacy van de respondenten te waarborgen, worden resultaten alleen getoond als een minimum van **50** respondenten de vraag heeft ingevuld en een minimum van **5** respondenten een specifiek antwoord. Indien de aantallen te laag zijn, wordt een X getoond in plaats van de resultaten.

- Alle resultaten in deze rapportage zijn afgerond op hele percentages. Daardoor kan het voorkomen dat percentages niet optellen tot het totaal.
- Verschillen tussen groepen en gebieden worden aangemerkt als er een statistisch significant verschil is, gebaseerd op de overlap van de betrouwbaarheidsintervallen. Verschillen over de tijd worden aangemerkt als de tijdspunten minstens **5** procentpunten van elkaar verschillen.

Meer informatie over hoe het onderzoek is uitgevoerd, is te vinden op de website van Monitorgezondheid. Daar is ook een inblikexemplaar te vinden van de vragenlijst.

Kernboodschappen

- Het percentage inwoners dat de eigen gezondheid als (zeer) goed ervaart is gedaald sinds 2020.
- De helft van de inwoners heeft overgewicht. Ten opzichte van 2020 is het percentage inwoners dat voldoende beweegt gedaald.
- Zes op de tien inwoners drinkt meer dan de alcoholrichtlijn. Dit percentage is gestegen sinds 2020.
- Ten opzichte van 2020 is het percentage eenzame, ernstig eenzame, en sociaal eenzame inwoners gestegen.
- Het percentage mantelzorgers, en zwaarbelaste mantelzorgers, is gedaald ten opzichte van 2020.
- 6% van de inwoners heeft nog last van langdurige klachten na een coronabesmetting (long-covid).
- Bijna één op de vijf inwoners heeft moeite met rondkomen.

Algemene gezondheid

Gezondheidsbeleving

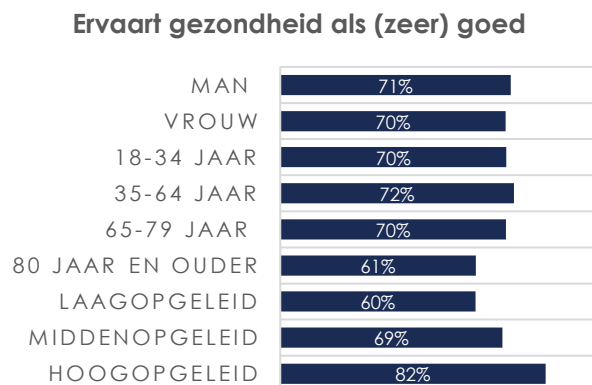
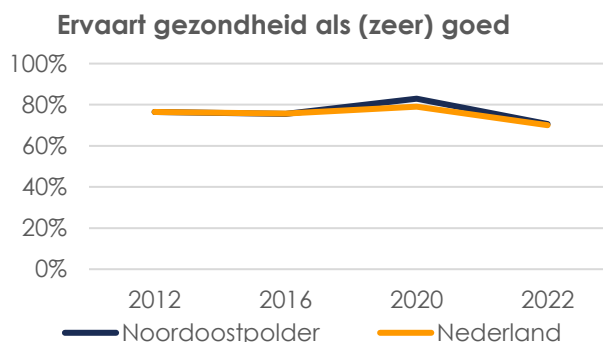
Gezondheid is meer dan de afwezigheid van lichamelijke klachten. De gezondheidsbeleving is daarom een belangrijke maat om de algemene gezondheid te meten onder de bevolking. Mensen kunnen zelf het beste aangeven hoe zij hun eigen gezondheid ervaren.

Langdurige ziekten en aandoeningen

Met name op latere leeftijd krijgen mensen te maken met langdurige ziekten of aandoeningen. Denk hierbij aan hart- en vaatziekten, diabetes, kanker en artrose. Met de toenemende vergrijzing neemt ook het aantal mensen met een langdurige ziekte of aandoening toe. Voorkomen van ziekten en aandoeningen is van belang voor een goede kwaliteit van leven en het verminderen van het zorggebruik.

Gezondheidsbeleving

In de gemeente ervaart **71%** van de inwoners van 18 jaar en ouder de eigen gezondheid als (zeer) goed. Dat is vergelijkbaar met de regio (**68%**) en Nederland (**70%**). De ervaren gezondheid is gedaald ten opzichte van 2020. Lager opgeleiden ervaren minder vaak een goede gezondheid.

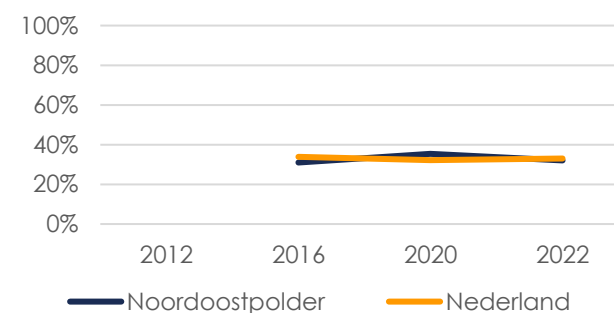

Langdurige ziekten en aandoeningen

Het percentage met een langdurige ziekte of aandoening is ten opzichte van 2020 vergelijkbaar.

Langdurige ziekte(n) of aandoeninge(n)

Niet iedereen met een langdurige ziekte of aandoening heeft hier ook daadwerkelijk last van. Het is belangrijk om te kijken naar het aandeel mensen dat beperkt is in het dagelijks leven door de gezondheid.

In de gemeente is **28%** (ernstig) beperkt in het dagelijks leven vanwege problemen met hun gezondheid. Dat is vergelijkbaar met de regio (**29%**) en Nederland (**30%**).

Lichamelijk functioneren

Functioneren

Het lichamelijk functioneren wordt bepaald aan de hand van de OESO vragen. Hiermee wordt gekeken naar de individuele capaciteit om bepaalde fysieke handelingen uit te voeren die losstaan van de sociale en fysieke omgeving. Het gaat om beperkingen met horen, zien, en/of mobiliteit.

Vallen

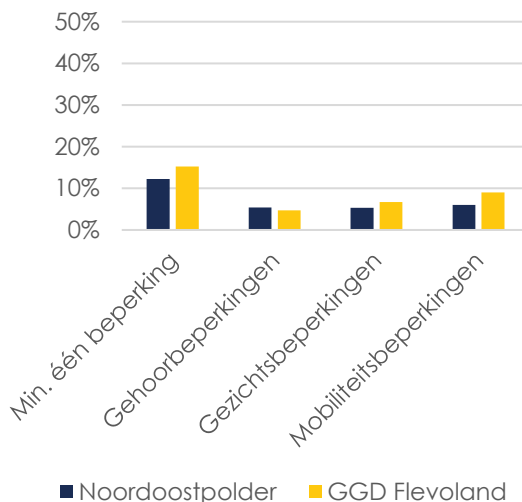
Valincidenten kunnen veel impact hebben op de zelfredzaamheid en de kwaliteit van leven van (oudere) mensen.

Functioneren

In de gemeente heeft **12%** van de inwoners van 18 jaar en ouder minimaal één beperking met horen, zien, of mobiliteit. Dit is vergelijkbaar met de regio (**15%**).

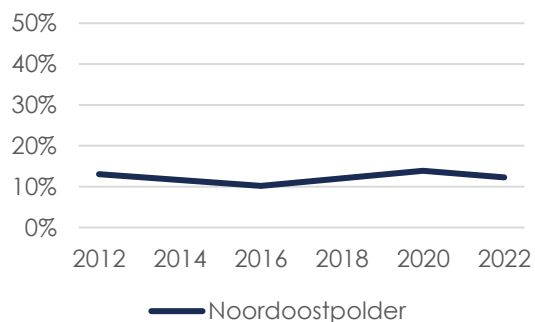
Mobiliteitsbeperkingen komen het vaakst voor, bij **6%** van de inwoners.

Functioneren

Het percentage inwoners met minimaal één beperking is vergelijkbaar sinds 2020.

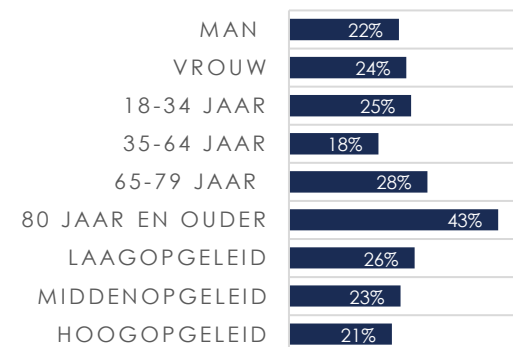
Minimaal één beperking

Vallen

23% van de inwoners is het afgelopen jaar gevallen. Dit is vergelijkbaar met de regio (**25%**). 80-plussers vallen het vaakst.

Is het afgelopen jaar gevallen

Vooraf ouderen zijn vaker bang om te vallen, dit geldt voor **14%** van de 80-plussers in de regio.

Overgewicht, bewegen en sporten

Overgewicht (BMI van 25 of hoger) is na roken de belangrijkste oorzaak van ziekten in Nederland volgens het [Nationaal Preventieakkoord](#). Het terugdringen van overgewicht is niet voor niets een van de speerpunten van dit akkoord. Het streven is dat het percentage volwassenen met overgewicht in 2040 is gedaald van 49% naar 38%. Om dat te bereiken wordt onder meer ingezet op het stimuleren van sporten en bewegen. In 2040 moet 75% van de Nederlanders voldoen aan de Beweegrichtlijn (t.o.v. 47% in 2017). Deze richtlijn geeft aan hoeveel beweging nodig is voor een goede gezondheid.

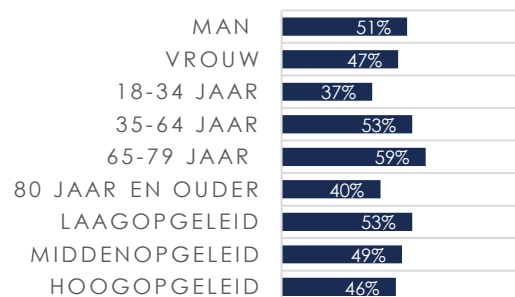
Nederlandse Beweegrichtlijn

- Beweeg minstens 150 minuten per week matig intensief;
- Doe minstens twee keer per week spier- en botversterkende oefeningen;
- Voor ouderen: combineer dit met balansoefeningen.

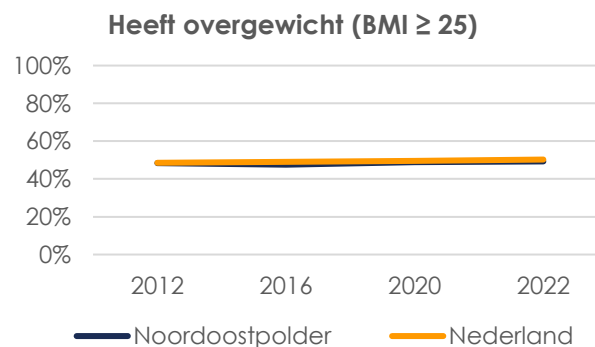
Overgewicht

In de gemeente heeft **49%** van de inwoners van 18 jaar en ouder overgewicht: **35%** matig overgewicht en **14%** ernstig overgewicht. Dit is vergelijkbaar met de regio (**55%**) en Nederland (**50%**).

Heeft Overgewicht (BMI ≥ 25)

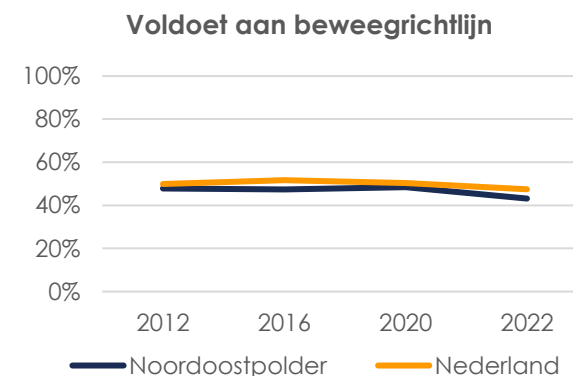
Sinds 2020 is het percentage inwoners met overgewicht gelijk gebleven.

Bewegen

Het beweeggedrag is gemeten met de SQUASH-vragenlijst. **43%** van de inwoners voldoet aan de Nederlandse Beweegrichtlijn. Dit is vergelijkbaar met de regio (**44%**) en Nederland (**47%**). Het percentage inwoners dat voldoende beweegt, is ten opzichte van 2020 gedaald.

Sporten

50% van de inwoners sport minstens één keer per week. Dat is vergelijkbaar met de regio (**49%**) en Nederland (**54%**).

Alcoholgebruik en roken

Speerpunten

Samen met overgewicht zijn problematisch alcoholgebruik en roken de speerpunten van het Nationaal Preventieakkoord. Het doel is om in 2040 een rookvrije generatie te hebben en overmatig alcoholgebruik te verminderen van 8,8% naar 5%.

Alcoholrichtlijn Gezondheidsraad 2015

De Gezondheidsraad adviseert volwassenen van 18 jaar en ouder om geen alcohol te drinken of in ieder geval niet meer dan één glas per dag. Dit advies richt zich op het voorkomen van chronische ziekten.

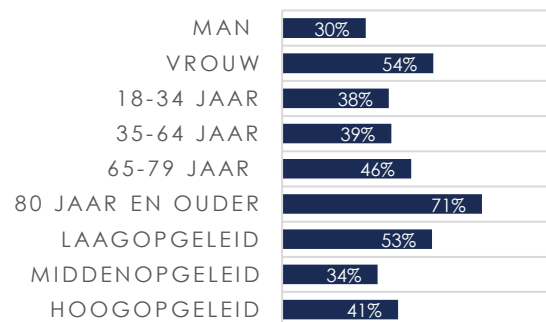
Naast deze richtlijn zijn er ook definities van 'overmatig alcoholgebruik' [meer dan 14 glazen (vrouwen) of 21 glazen (mannen) alcohol per week] en 'zwaar drinken', [minstens één keer per week ten minste 4 glazen (vrouwen) of 6 glazen (mannen) alcohol op een dag].

Alcoholgebruik

42% van de inwoners van 18 jaar en ouder drinkt niet meer dan één glas alcohol per dag en voldoet hiermee aan de huidige richtlijn. Ten opzichte van 2020 is dit gedaald.

Drinkt niet of max 1 glas per dag

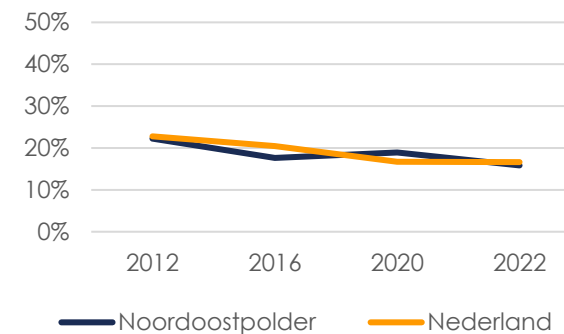

In de gemeente is **6%** van de inwoners een 'overmatige drinker' en **8%** een 'zware drinker'.

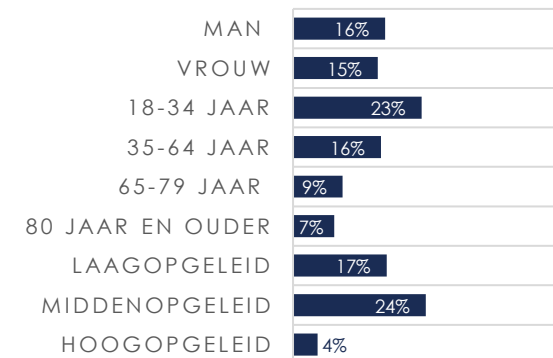
Roken

16% van de inwoners van de gemeente rookt tabak. Dit is vergelijkbaar ten opzichte van 2020.

Rokers

Rookt

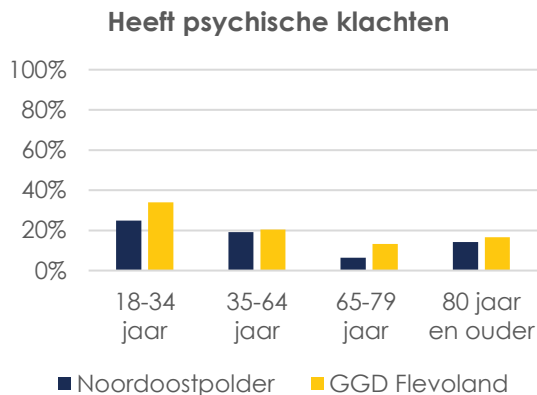

Mentale gezondheid

In de landelijke nota gezondheidsbeleid 2020-2024 is extra aandacht gekomen voor de mentale gezondheid van jongeren en jongvolwassenen. En al eerder is in 2017 is begonnen met het [Meerjarenprogramma Depressiepreventie](#). Onze regering wil ook het Preventieakkoord uitbreiden met 'mentale weerbaarheid'. Mentale gezondheid is een van de thema's in Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Aan het begin van de coronaperiode werd duidelijk dat de pandemie invloed heeft op de mentale gezondheid van mensen. Hieronder wordt ingegaan op enkele specifieke aspecten hiervan.

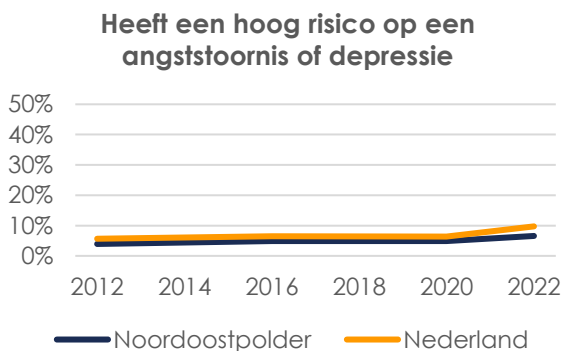
Psychische klachten

Psychische klachten zijn gemeten met de Mental Health Inventory 5 (MHI-5). In de gemeente heeft **18%** van de inwoners van 18 jaar en ouder psychische klachten ervaren in de laatste vier weken. Dit is vergelijkbaar met de regio (**23%**) en Nederland (**21%**).

Angst en depressie

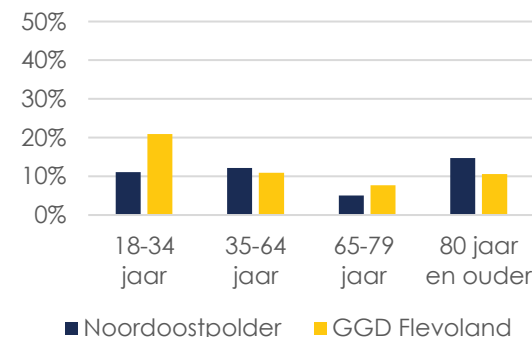
Voor screening op angst en depressie is gebruik gemaakt van de Kessler-10 vragenlijst. **7%** van de inwoners van de gemeente heeft de laatste vier weken een hoog risico op een angststoornis of depressie. Dit is vergelijkbaar met de regio (**11%**) en Nederland (**10%**). In 2022 is dit percentage vergelijkbaar ten opzichte van 2020.

Suicidegedachten

Suicide is het opzettelijk een einde maken aan het eigen leven. Suicide wordt ook wel zelfdoding genoemd. In de laatste twaalf maanden heeft **11%** van de inwoners van de gemeente een enkele keer of zelfs vaak, serieus nagedacht over suicide. 65 tot 79-jarigen hebben deze gedachten minder vaak. Suicidegedachten leiden niet altijd tot suicidepogingen.

Heeft het laatste jaar er serieus over gedacht een eind te maken aan eigen leven

Stress en veerkracht

Stress

Iedereen ervaart weleens stress. Acute stress zorgt ervoor dat we zo goed mogelijk kunnen functioneren in een spannende situatie. Als men langdurig stress heeft kan dit echter leiden tot psychische klachten of een burn-out.

Veerkracht

Veerkracht laat zien hoe iemand zich aanpast aan de uitdagingen van het leven. Veerkracht is een nieuw speerpunt in beleid en sluit aan bij het concept Positieve Gezondheid. Om dit te meten is gebruik gemaakt van de Vita-16. Iemands veerkracht kan laag zijn, gemiddeld of hoog. Veerkrachtige mensen vinden het minder moeilijk om zich door stressvolle gebeurtenissen heen te slaan en veren na een moeilijke periode meestal snel en gemakkelijk weer terug.

Regie over het leven

Het ervaren van regie over het eigen leven heeft een gunstige invloed op het mentaal welbevinden en functioneren.

Stress

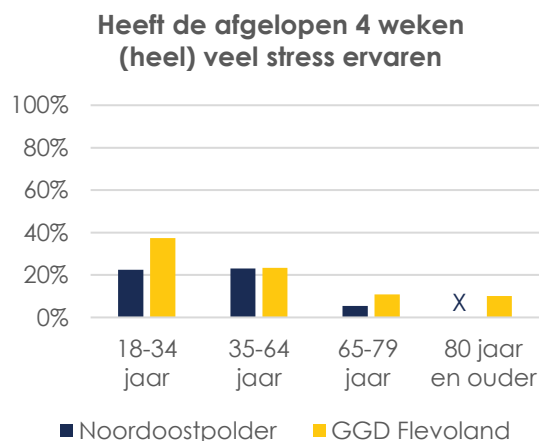

In de gemeente ervaart **19%** van de inwoners van 18 jaar en ouder (heel) veel stress op één of meerdere gebieden. **14%** van de inwoners ervaart stress op twee of meer gebieden. Dit is vergelijkbaar met de regio (**19%**) en Nederland (**16%**).

Top 5 bronnen van stress in de gemeente:

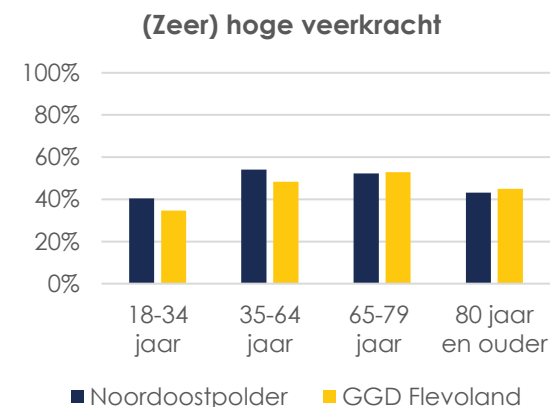
1. Werk (**12%**)
2. Geldzaken (**7%**)
3. Gezondheid (**7%**)
4. Relatie (**6%**)
5. Familie of vrienden (**5%**)

Er is een duidelijk verband met leeftijd: 65-plussers ervaren minder stress.

Veerkracht

16% van de inwoners heeft een lage veerkracht. Dat is vergelijkbaar met de regio (**21%**) en Nederland (**17%**). **49%** heeft een hoge veerkracht. Dit is vergelijkbaar met de regio (**45%**) en Nederland (**50%**). Een lage veerkracht komt vaker voor bij lager opgeleiden.

Regie over het leven

In de gemeente ervaart **90%** van de inwoners matig tot veel regie over het eigen leven. Dit is vergelijkbaar met de regio (**89%**).

81% van de inwoners vindt bovendien dat het eigen leven betekenis en doel heeft. Dit is vergelijkbaar met de regio (**77%**).

Eenzaamheid en emotionele steun

Eén tegen eenzaamheid

Sinds enkele jaren is 'Eén tegen eenzaamheid' een landelijke coalitie om eenzaamheid te verminderen. Vaak wordt dit ook opgepakt op lokaal niveau en het is ook een van de thema's binnen GALA.

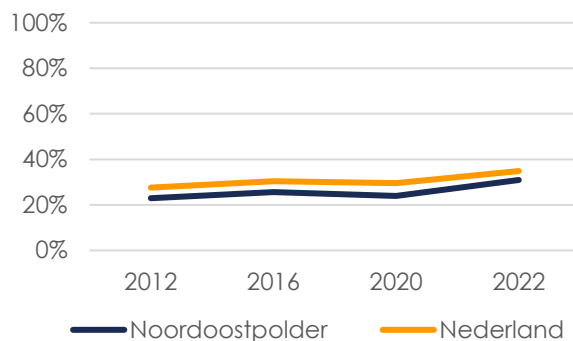

Eenzaamheid

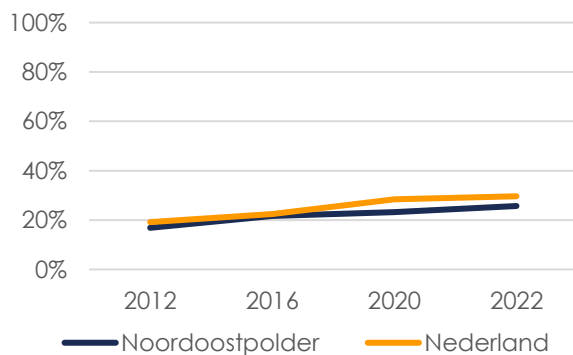
De 11-itemschaal van De Jong-Gierveld wordt gebruikt voor het bepalen van eenzaamheid. Eenzaamheid komt veel voor. In de gemeente voelt **43%** van de inwoners van 18 jaar en ouder zich eenzaam. **30%** is matig eenzaam en **13%** is ernstig eenzaam. In 2022 is het percentage eenzame en ernstig eenzame inwoners gestegen ten opzichte van 2020.

Binnen eenzaamheid wordt onderscheid gemaakt tussen sociale en emotionele eenzaamheid. Sociale eenzaamheid betreft onvoldoende contacten met andere personen in de naaste omgeving, emotionele eenzaamheid gaat over het gemis van een intieme band. **31%** is sociaal eenzaam. **26%** is emotioneel eenzaam. In 2022 is het percentage sociaal eenzame inwoners gestegen ten opzichte van 2020.

Sociaal eenzaam

Emotioneel eenzaam

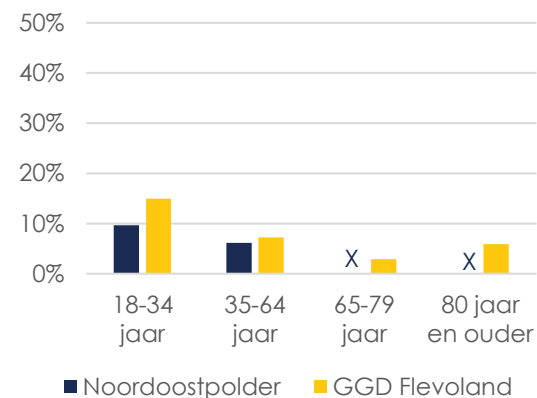

Emotionele steun

Bij emotionele steun gaat het onder meer om een steuntje in de rug krijgen of om goede raad of troost in geval van problemen. Of men emotionele steun mist, is bepaald met de acht vragen van de Sociale Steun Lijst (SSL-D).

Van de inwoners in de gemeente mist **6%** emotionele steun. Dat is vergelijkbaar met de regio (**9%**) en gelijk aan Nederland (**6%**).

Mist emotionele steun

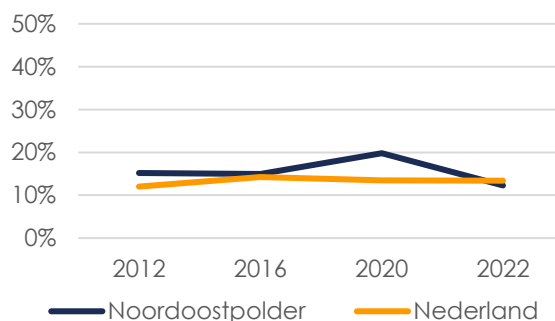
Mantelzorg of vrijwilligerswerk

In het GALA is het versterken van de sociale basis een thema. Hieronder valt het versterken van de informele zorg door middel van extra ondersteuning voor mantelzorgers. Mantelzorg is de zorg die iemand geeft aan een bekende uit zijn of haar omgeving die voor langere tijd ziek, hulpbehoevend of gehandicapt is. Dit kan een partner, kind of vriend zijn. Iemand is mantelzorger als de zorg minimaal drie maanden duurt of als degene zorg biedt voor minimaal acht uur per week. Mantelzorg is niet betaald. Mantelzorg bestaat onder andere uit het doen van het huishouden, wassen en aankleden, gezelschap houden, vervoer en het regelen van geldzaken.

Mantelzorg geven

In de gemeente is **12%** van de inwoners van 18 jaar en ouder mantelzorger. Dat is vergelijkbaar met de regio (**13%**) en Nederland (**13%**). Ten opzichte van 2020 is het percentage mantelzorgers in de gemeente gedaald.

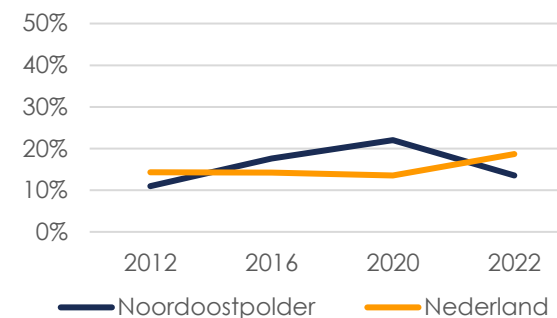
Mantelzorger (minimaal 3 maanden en/of minimaal 8 uur per week)

Zwaarbelaste mantelzorgers

Intensief en langdurig zorgen kan als zwaar worden ervaren. Van de mantelzorgers in de gemeente voelt **14%** zich zwaar belast tot overbelast. Dit is vergelijkbaar met de regio (**22%**) en Nederland (**19%**). Ten opzichte van 2020 is het percentage zwaarbelaste mantelzorgers in de gemeente gedaald.

Tamelijk zwaar belast, zeer zwaar belast tot overbelast als mantelzorger (% van de mantelzorgers)

Vrijwilligerswerk

33% van de inwoners van de gemeente doet vrijwilligerswerk. Dat is meer dan in de regio (**21%**) en Nederland (**25%**). Vooral 65 tot 79-jarigen en hoger opgeleiden doen vrijwilligerswerk.

Geluidhinder en slaapverstoring

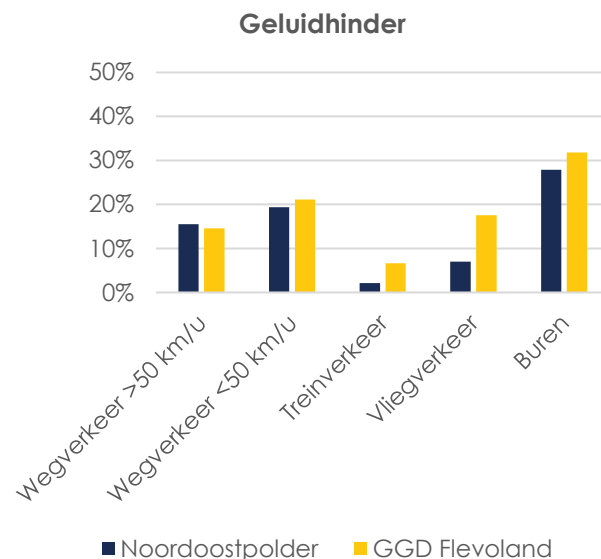
Geluid is na luchtverontreiniging de milieufactor met de meeste negatieve effecten op de gezondheid. Blootstelling aan geluid kan leiden tot (ernstige) hinder, slaapverstoring en een verhoogd risico op hart- en vaatziekten (waaronder hoge bloeddruk).

In de inrichting van de fysieke leefomgeving kan met deze aspecten rekening worden gehouden. Met lokaal beleid kan bijvoorbeeld gezonde mobiliteit, zoals fietsen en wandelen, worden gestimuleerd of rustige plekken worden gecreëerd.

Geluidhinder en slaapverstoring waren tijdens de lockdowns belangrijk onderwerpen. Bovendien speelt in Flevoland het vraagstuk rondom Lelystad Airport.

Geluidhinder

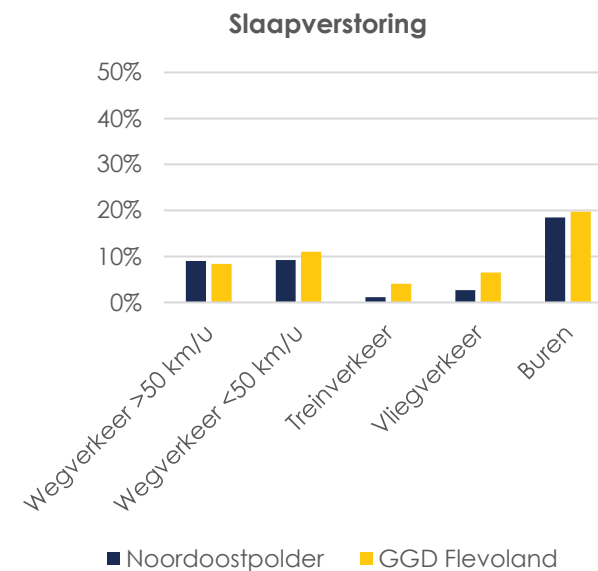
In de gemeente hebben inwoners het meest last van geluidhinder door burens (**28%**). Dit is vergelijkbaar met de regio (**32%**). Dit percentage is vergelijkbaar ten opzichte van 2020.

Op de tweede plaats staat geluidhinder door verkeer op wegen met een snelheid van <50 km/uur (**19%**). Dit is vergelijkbaar met de regio (**21%**). Ten opzichte van 2020 is dit percentage is vergelijkbaar.

Slaapverstoring

Het beeld is vergelijkbaar voor slaapverstoring. Inwoners hebben het meest last van slaapverstoring door burens (**18%**). Dit percentage is vergelijkbaar ten opzichte van 2020.

Gezondheidsklachten tijdens de coronapandemie

Let op: wanneer op deze pagina over 'nu' of 'nog' wordt gesproken, wordt de periode bedoeld waarin de Corona Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen is afgenomen (najaar 2022).

Niet-specifieke gezondheidsklachten

Na ingrijpende gebeurtenissen kunnen mensen bepaalde gezondheidsklachten ontwikkelen die moeilijk te diagnosticeren zijn. Zo kan het zijn dat inwoners van de gemeente ingrijpende gebeurtenissen hebben meegemaakt tijdens de coronapandemie, die gezondheidsklachten veroorzaken. De klachten kunnen meerdere orgaansystemen betreffen, zoals het hart- en vaatstelsel of het zenuwstelsel. De oorzaak van de klachten is vaak onbekend of onduidelijk, ook na bezoek aan een arts. In de vragenlijst is gebruik gemaakt van de 'Symptoms and Perceptions' (SaP) questionnaire om tot de onderstaande resultaten te komen.

92% van de inwoners rapporteert een of meer gezondheidsklachten in de laatste maand. **61%** heeft langer dan zes maanden last van deze klachten en **52%** heeft in het laatste jaar de huisarts bezocht voor deze klachten.

De meest genoemde klachten die langer dan zes maanden duren zijn:

- Moeheid (**23%**)
- Rugklachten (**20%**)
- Nek- of schouderklachten (**20%**)

Langdurige klachten na corona-besmetting

Long covid of post-COVID refereren aan langdurige klachten nadat iemand besmet is geweest met het SARS CoV-2 virus ('coronavirus'). Als deze klachten minimaal drie maanden aanhouden, dan is er sprake van post-COVID. De klachten die mensen rapporteren zijn heel divers en gaan vaak gepaard met vermoeidheid en concentratie- en geheugenproblemen.

In de gemeente heeft **10%** van de inwoners van 18 jaar en ouder nog last van klachten ten gevolge van een besmetting met het coronavirus. **6%** van de inwoners van 18 jaar en ouder heeft nog last van langdurige klachten (meer dan drie maanden) na een coronabesmetting.

Meer dan 3 maanden geleden besmet met het coronavirus en nu nog last van klachten

MAN	6%
VROUW	7%
18-34 JAAR	8%
35-64 JAAR	7%
65-79 JAAR	3%
80 JAAR EN OUDER	X

Gevolgen coronaperiode

Twee jaar lang was Nederland in de greep van het coronavirus. Om verspreiding van het virus tegen te gaan, werden van maart 2020 tot maart 2022 maatregelen genomen zoals lockdowns en anderhalve meter afstand. Ook waren er mensen die in quarantaine moesten, in het ziekenhuis belandden of overleden. Sommige gebeurtenissen zijn zo heftig dat ze kunnen leiden tot een posttraumatische stressstoornis (PTSS). Met de PTSS Checklist (PCL-5) is gekeken hoeveel mensen symptomen hebben van PTSS. In zulke gevallen kan hulp en ondersteuning nodig zijn. In de coronaperiode stond de zorg onder grote druk en werd sommige zorg uitgesteld. Een deel van deze zorg moet nog worden ingehaald.

Let op: wanneer hieronder over 'nu' of 'nog' wordt gesproken, wordt de periode bedoeld waarin de Corona Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen is afgenomen (najaar 2022).

Positieve en negatieve gevolgen

In de gemeente ervaren inwoners van 18 jaar en ouder nog zowel positieve als negatieve gevolgen van de coronaperiode.

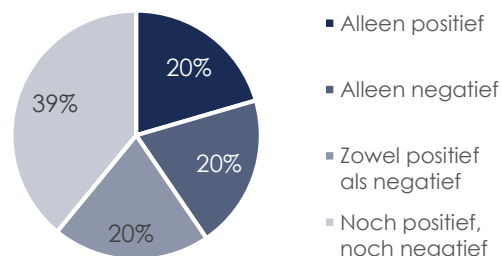
Top 3 **Positieve** gevolgen:

1. Meer rust (**15%**)
2. Betere balans tussen werk/studie en privé (**11%**)
3. Meer tijd voor gezin, familie of vrienden (**11%**)

Top 3 **Negatieve** gevolgen:

1. Minder contact met familie of vrienden (**13%**)
2. Ik zit minder goed in mijn vel (**9%**)
3. Ik beweeg minder (**7%**)

Ervaren gevolgen van coronaperiode

Heftige gebeurtenissen

66% van de inwoners maakte in de coronaperiode een heftige gebeurtenis mee. **27%** van de inwoners heeft daar nog last van. **2%** van de inwoners heeft er nog zoveel last van dat ze een verhoogd risico hebben op PTSS.

Een deel van de heftige gebeurtenissen die men meemaakte in de coronaperiode, had te maken met het virus en de maatregelen. **56%** van de inwoners maakte een heftige *coronagerelateerde* gebeurtenis mee. **18%** heeft daar nog last van, vooral van het meemaken van:

1. Angst voor zichzelf of naaste om corona te krijgen (**9%**)
2. Door de coronamaatregelen geen afscheid kunnen nemen van iemand die is overleden (**4%**)
3. Het in het ziekenhuis hebben gelegen van een naaste door corona (**3%**)

2% van de inwoners heeft een verhoogd risico op PTSS door het meemaken van een heftige coronagerelateerde gebeurtenis.

Uitgestelde zorg

12% van de inwoners had tijdens de coronaperiode zorg nodig van bijvoorbeeld de huisarts of psycholoog, maar ontving die zorg niet of pas later. **2%** van de inwoners heeft de zorg nog niet ontvangen, maar deze wel nodig. Dat is vergelijkbaar met de regio (**3%**) en Nederland (**3%**).

3% van de inwoners die tijdens de coronaperiode te maken had met uitgestelde zorg, ervaart daar nu nog negatieve gevolgen van, zoals (meer) klachten of stress. Dat is vergelijkbaar met de regio (**4%**) en gelijk aan Nederland (**3%**).

Inkomen en rondkomen

De inflatie in 2022 was de hoogste sinds 1975. In 2022 waren consumentengoederen en diensten gemiddeld 10,2% duurder dan een jaar eerder ([CBS](#)). Hoewel de inflatie in de loop van het jaar verbreedde naar producten zoals voeding, droeg vooral de snelle prijsstijging van energie bij aan de hoge inflatie in 2022. Steeds meer mensen hebben moeite met rondkomen.

Het sociaal minimum is het minimale bedrag dat iemand volgens de overheid nodig heeft om in het levensonderhoud te voorzien. Op 1 januari 2022 was dit bedrag € 1.091 per maand voor alleenstaanden en € 1.560 per maand voor gehuwden ([Rijksoverheid](#)).

Voor toeslagen en gemeentelijke regelingen wordt vaak een grens gehanteerd van bijvoorbeeld 120% van het sociaal minimum. De gegevens over inkomen zijn niet uitgevraagd in de vragenlijst, maar aangeleverd door het CBS.

De indicator voor 'moeite met rondkomen' is een subjectieve maat. Aan respondenten is gevraagd om aan te geven in hoeverre zij goed kunnen rondkomen van het inkomen van hun huishouden.

Inkomen

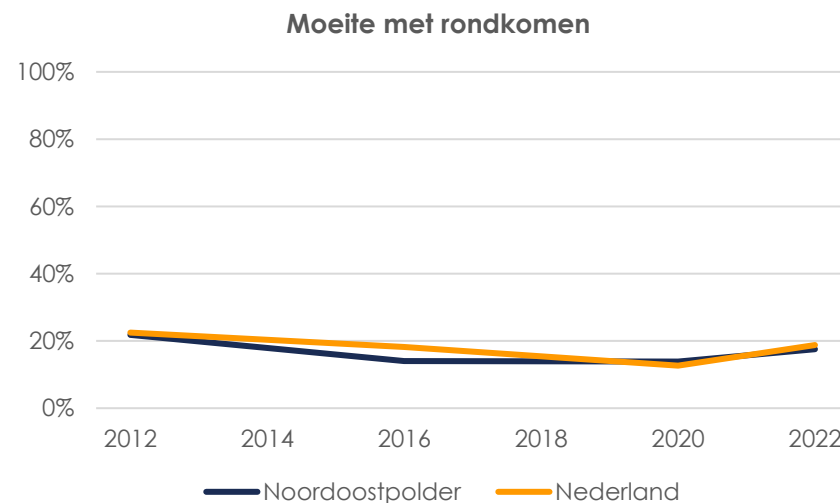
In de gemeente heeft **6%** van de inwoners van 18 jaar en ouder een inkomen tot **120%** van het sociaal minimum. Dit is vergelijkbaar met de regio (**7%**) en Nederland (**8%**).

Moeite met rondkomen

18% van de inwoners van de gemeente heeft enige tot grote moeite met rondkomen. Dat is vergelijkbaar met de regio (**23%**) en Nederland (**19%**). 65 tot 79-jarigen en hoger opgeleiden hebben minder vaak moeite met rondkomen.

Ten opzichte van 2020 is het percentage inwoners dat moeite heeft met rondkomen vergelijkbaar.

Achtergrond-kenmerken

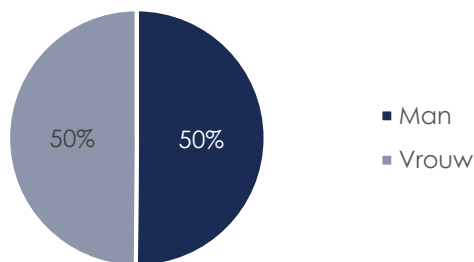
Deelnemers

In de gemeente deden **806** mensen mee aan de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2022. Dit is een respons van **35%**. Voor het begrip van de onderzoeksresultaten is het goed om te weten wie er hebben meegedaan aan het onderzoek.

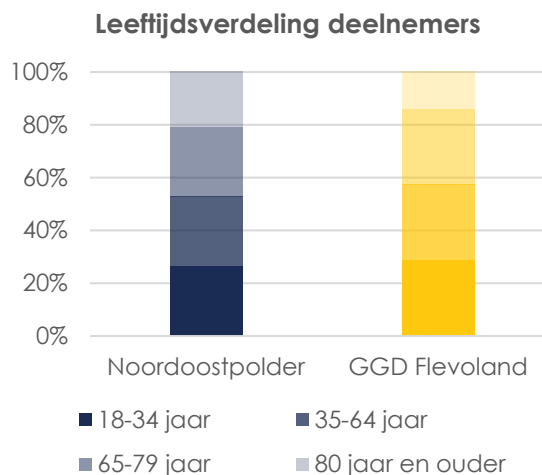
Gender

Na weging van de onderzoeksresultaten (een correctiemethode bij kwantitatief onderzoek) bestond de helft van de deelnemers uit mannen en de helft uit vrouwen.

Gender deelnemers

Leeftijdverdeling

Opleidingsniveau

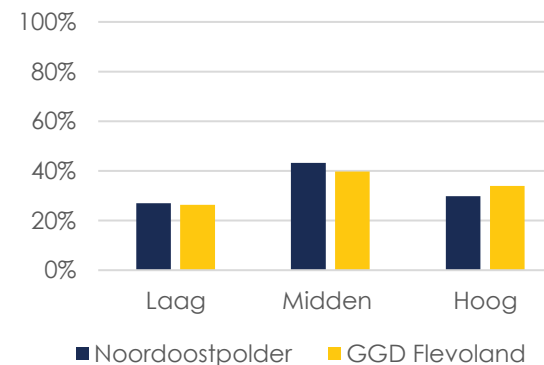
Een van de kenmerken die iets zegt over de sociaaleconomische positie van de respondenten, is het opleidingsniveau. Dit kenmerk laat regelmatig een verband zien met gezondheidsuitkomsten.

Het opleidingsniveau is gemeten door te vragen naar de hoogst afgeronde opleiding:

- Geen opleiding, lager onderwijs, lbo, mavo (Laag)
- Mbo, havo, vwo (Midden)
- Hbo, wo (Hoog)

Onder de gewogen deelnemers heeft **27%** geen opleiding, lager onderwijs, lbo of mavo. **43%** heeft een mbo-, havo- of vwo-diploma en **30%** is in het bezit van een hbo- of wo-diploma.

Opleidingsniveau deelnemers

Contact

Heeft u vragen over het onderzoek of hulp nodig bij de duiding van de cijfers? Neem dan contact op met Team Onderzoek via onderzoek@ggdflevoland.nl

Uitgave: GGD Flevoland
Auteurs: Team onderzoek
Datum: 20 juni 2023.

Het overnemen van gegevens uit deze publicatie is toegestaan met bronvermelding: Corona Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2022, GGD'en, CBS en RIVM.

Meer cijfers en publicaties over de gezondheid van de inwoners zijn te vinden op www.eengezonderflevoland.nl.

Flevoland